

ПАРАДАК СВЯТОЙ ІМШЫ

УСТУПІНЫЯ АБРАДЫ

1. Калі збярэцца народ, святар з прыслугоўваючымі ідзе да алтара.
У гэты час спяваецца спеў на ўваход.

ВІТАННЕ АЛТАРА І САБРАНАГА НАРОДУ

Падышоўшы да алтара, святар разам з прыслугоўваючымі робіць перад ім нізкі паклон, пасля ўшаноўвае алтар, цалуючы яго і, калі ўжываецца кадзіла, акаджвае крыж і алтар. Потым з прыслугоўваючымі ідзе да свайго месца. Пасля заканчэння спеву на ўваход святар і вернікі стоячы робяць знак крыжа.

Святар, павярнуўшыся да народу, кажа:

У імя Айца і Сына, і Духа Святога.

Народ адказвае:

Амэн.

2. Затым святар з разведзенымі рукамі вітае народ, кажучы:

Ласка Пана нашага Езуса Хрыста і любоў Бога Айца,
і еднасць Духа Святога няхай будуць з усімі вамі.

Народ адказвае:

І з духам тваім.

3. Святар або дыякан, ці хтосьці іншы, можа некалькімі словамі ўвесці вернікаў у Імшу гэтага дня.

ЧЫН ПАКАЯННЯ

4. Потым адбываецца чын пакаяння, да якога святар заахвочвае вернікаў, кажучы:

Перапросім Бога за нашыя грахі,
каб мы годна маглі скласці Найсвяцейшую Ахвяру.

Настае кароткае маўчанне. Потым усе разам здзяйсняюць чын агульнага вызнання грахоў:

Спавядаюся Богу ўсемагутнаму і вам, браты і сёстры,
што зграшыў я вельмі
думкаю, словам, учынкам і занядбаннем:

і, удараючы сябе ў грудзі, кажуць:

мая віна, мая віна, мая вельмі вялікая віна.

Далей працягваюць:

Таму прашу Найсвяцейшую заўсёды Панну Марыю,
усіх анёлаў і святых,
і вас, браты і сёстры, памаліцца за мяне
да Пана Бога нашага.

Святар просіць аб адпушчэнні грахоў:

Няхай змілуецца над намі Бог усемагутны
і, адпусціўшы нам грахі,
давядзе нас да жыцця вечнага.

Народ адказвае:

Амэн.

ПАНЕ, ЗМІЛУЙСЯ НАД НАМІ

Пасля гэтага гаворыцца Пана, змілуйся над намі (Kyrie, eleison).

С.: Пана, змілуйся над намі. Kyrie, eleison.

Н.: Пана, змілуйся над намі. Kyrie, eleison.

С.: Хрыстэ, змілуйся над намі. Christe, eleison.

Н.: Хрыстэ, змілуйся над намі. Christe, eleison.

С.: Пана, змілуйся над намі. Kyrie, eleison.

Н.: Пана, змілуйся над намі. Kyrie, eleison.

ХВАЛА НА ВЫШЫНЯХ БОГУ

5. Затым, калі прадпісана, спяваецца ці прамаўляецца гімн:

Хвала на вышынях Богу,
а на зямлі супакой людзям добрай волі.
Хвалім Цябе, благаслаўляем Цябе,
кланяемся Табе, праслаўляем Цябе,
дзякуем Табе
дзеля вялікай хвалы Тваёй.
Пана Божа, Валадару нябесны,
Божа, Ойча ўсемагутны.
Пана, Сыне Адзінародны, Езу Хрыстэ,
Пана Божа, Баранку Божы, Сыне Айца,
які бярэш на сябе грахі свету,
змілуйся над намі.
Які бярэш на сябе грахі свету,
прымі маленне нашае.
Які сядзіш праваруч Айца,
змілуйся над намі.
Бо толькі Ты святы,
толькі Ты наш Пан,
толькі Ты Найвышэйшы, Езу Хрыстэ,
з Духам Святым у хвале Бога Айца.
Амэн.

МАЛІТВА ДНЯ — КАЛЕКТА

6. Пасля заканчэння гімна святар, звёўшы рукі, кажа:

Молімся.

Усе разам са святаром пэўны час ціха моляцца.

Потым святар, развёўшы рукі, гаворыць малітву дня (калекту), на заканчэнне якой народ адказвае:
АМЭН.

ЛИТУРГИЯ СЛОВА

ПЕРШАЕ ЧЫТАННЕ

7. Затым лектар ідзе да амбоны і чытае першае чытанне, якое ўсе слухаюць седзячы.

Закончыўшы чытанне, лектар кажа:

Гэта слова Божае.

Усе адказваюць:

Дзякуем Пану Богу.

Рэспансарыйны псальм

8. Псальміст або кантар спявае ці чытае псальм, а народ паўтарае рэфрэн.

ДРУГОЕ ЧЫТАННЕ

9. Потым, калі ёсць другое чытанне, лектар чытае яго з амбоны, як і першае. Закончыўшы чытанне, лектар кажа:

Гэта слова Божае.

Усе адказваюць:

Дзякуем Пану Богу.

ЧЫТАННЕ ЕВАНГЕЛЛЯ

10. Потым спяваецца Аллелюя або іншы спеў, прадпісаны ў рубрыках, у залежнасці ад патрабаванняў літургічнага перыяду.

11. Калі ўжываецца кадзіла, то святар насыпае яго ў кадзільніцу. Пасля гэтага дыякан, які будзе чытаць Евангелле, схіляецца перад святаром у нізкім паклоне, ціха просячы благаславіць яго:

Благаславі мяне, ойча.

Святар ціха кажа:

Няхай Пан будзе ў сэрцы тваім і на вуснах тваіх,
каб ты годна абвяшчаў Яго Евангелле.

У імя Айца і Сына, + і Духа Святога.

Дыякан робіць знак крыжа і адказвае:

АМЭН.

Калі няма дыякана, святар, нізка схіліўшыся перад алтаром, ціха кажа:

Усемагутны Божа, ачысці сэрца маё і вусны мае,
каб я мог годна абвяшчаць Тваё святое Евангелле.

12. Потым дыякан (святар) ідзе да амбоны. Яго могуць суправаджаць прыслугоўваючыя з кадзілам і свечкамі.

Дыякан (святар) кажа:

Пан з вамі.

Народ адказвае:

І з духам тваім.

Дыякан (святар) кажа:

Чытанне святога Евангелля паводле **Н**.

Пры гэтым ён робіць знак крыжа на кнізе, а таксама на чале, на вуснах і на грудзях.

Народ адказвае:

Хвала Табе, Пане.

Потым дыякан (святар) акаджвае кнігу (калі ўжываецца кадзіла) і абвяшчае Евангелле.

13. Скончыўшы чытанне, дыякан (святар) кажа:

Гэта слова Пана.

Усе адказваюць:

Хвала Табе, Хрыстэ.

Пацалаваўшы кнігу, дыякан (святар) ціха кажа:

Словы святога Евангелля

няхай змыюць правіны нашыя.

ГАМІЛІЯ

14. Потым святар або дыякан прамаўляе гамілію, якая абавязкова павінна быць у кожную нядзелю і ў святы. Пажадана, каб гамілія была таксама і ў іншыя дні.

ВЫЗНАННЕ ВЕРЫ

15. Пасля гаміліі, калі прадпісана, спяваецца ці прамаўляецца сімвал або вызнанне веры:

Веру ў адзінага Бога,

Айца ўсемагутнага,

Стварыцеля неба і зямлі,

усяго бачнага і нябачнага.

І ў адзінага Пана Езуса Хрыста,

Сына Божага Адзінароднага,

з Айца народжанага перад усімі вякамі;

Бога ад Бога, Святло ад Святла,

Бога сапраўднага ад Бога сапраўднага,

народжанага, не створанага, адзінасутнага Айцу,

праз якога ўсё сталася.

Ён дзеля нас, людзей,

і дзеля нашага збаўлення зышоў з неба.

Ад наступных словаў і да словаў стаўся чалавекам усе схіляюцца.

І ўцелавіўся ад Духа Святога

з Дзевы Марыі, і стаўся чалавекам.

Укрыжаваны таксама за нас пры Понцкім Пілаце,
быў замучаны і пахаваны.
І на трэці дзень уваскрос паводле Пісання,
і ўзышоў на неба, сядзіць праваруч Айца.
І зноў прыйдзе ў хвале судзіць жывых і памерлых,
і Яго Валадарству не будзе канца.
Веру ў Духа Святога, Пана і Жыватворцу,
які з Айца і Сына паходзіць;
якому разам з Айцом і Сынам
належыць пакланенне і хвала;
які прамаўляў праз прарокаў.
Веру ў адзіны святы каталіцкі і апостальскі Касцёл.
Вызнаю адзіны хрост для адпушчэння грахоў
і чакаю ўваскрашэння памерлых
і жыцця вечнага ў будучым свеце. Амэн.

АГУЛЬНАЯ МАЛІТВА

16. Затым адбываецца агульная малітва, або малітва вернікаў.

ЭЎХАРЫСТЫЧНАЯ ЛІТУРГІЯ

ПРЫГАТАВАННЕ ДАРОЎ

17. Пасля заканчэння літургіі слова прыслугоўваючыя размяшчаюць на алтары карпарал, пурыфікатар, келіх і Імшал. У гэты час гучыць адпаведны спеў.

18. Пажадана, каб вернікі засведчылі свой удзел, прыносячы хлеб і віно для цэлебрацыі Эўхарыстыі або іншыя дары на патрэбы Касцёла і бедных.

19. Святар, стоячы пры алтары, бярэ патэну з хлебам і, трымаючы яе абедзвюма рукамі, крыху ўздывае над алтаром, ціха кажучы:

Благаслаўлены Ты, Пане Божа сусвету,
бо дзякуючы Тваёй шчодрасці мы атрымалі хлеб,
плод зямлі і працы рук людскіх;
ахвяруем яго Табе,
каб ён стаў для нас хлебам жыцця.

Потым святар ставіць патэну з хлебам на карпарал.

Калі няма спеву на ахвяраванне, святар можа гэтыя словы гаварыць уголос; у канцы народ можа адказаць:

Благаслаўлены Ты, Божа, навекі.

20. Дыякан або святар налівае ў келіх віно і крыху вады, ціха кажучы:

Праз таямніцу гэтай вады і віна
дай нам, Божа, удзел у бостве Хрыста,
які прыняў нашу чалавечую натуру.

21. Потым святар бярэ келіх і, трымаючы яго абедзвюма рукамі, крыху ўздывае над алтаром, ціха кажучы:

Благаслаўлены Ты, Пане Божа сусвету,
бо дзякуючы Тваёй шчодрасці мы атрымалі віно,
плод вінаграднай лазы і працы рук людскіх;
ахвяруем яго Табе,
каб яно стала для нас напоем духоўным.

Потым святар ставіць келіх на карпарал.

Калі няма спева на ахвяраванне, святар можа гэтыя словы гаварыць уголас; у канцы народ можа адказаць:

Благаслаўлены Ты, Божа, навекі.

22. Потым святар, схіліўшыся ў нізкім паклоне, ціха кажа:

Прымі, Пане Божа, нас,
якія стаім перад Табою
ў духу пакоры і са скрухай у сэрцы,
а наша ахвяра, якую сёння складаем,
няхай будзе Табе даспадобы.

23. Калі ўжываецца кадзіла, святар акаджвае ахвярныя дары, крыж і алтар. Пасля гэтага дыякан або іншы прыслугоўваючы акаджвае святара і народ.

24. Потым святар, стоячы збоку алтара, абмывае рукі, ціха кажучы:

Змый з мяне, Пане, віну маю
і ачысці мяне ад граху майго.

25. Затым, стоячы па цэнтры алтара тварам да народу, святар, разводзячы і зводзячы рукі, кажа:

Маліцеся, браты і сёстры,
каб маю і вашу ахвяру
прыняў Бог Айцец усемагутны.

Народ устае і адказвае:

Няхай Пан Бог прыме ахвяру з рук тваіх
на праслаўленне і хвалу імя свайго,
а таксама на карысць нам
і ўсяму Касцёлу святому.

МАЛІТВА НАД ДАРАМІ

26. Потым святар, развёўшы рукі, прамаўляе малітву над дарамі, на заканчэнне якой народ адказвае:
Амэн.

II ЭЎХАРЫСТЫЧНАЯ МАЛІТВА

27. Святар распачынае эўхарыстычную малітву. Разводзячы рукі, ён кажа:

Пан з вамі.

Народ адказвае:

І з духам тваім.

Святар, уздымаючы рукі, працягвае:

Угору сэрцы.

Народ:

Узносім іх да Пана.

Святар з разведзенымі рукамі дадае:

Падзякуем Пану Богу нашаму.

Народ:

Годна гэта і справядліва.

Святар з разведзенымі рукамі спявае або чытае прэфацыю.

Сапраўды, годна гэта і справядліва,

слушна і збавенна,

каб мы Табе, святы Ойча,

заўсёды і ўсюды складалі падзяку

праз умілаванага Сына Твайго Езуса Хрыста.

Ён — Слова Тваё,

праз якое Ты ўсё стварыў.

Яго, уцелаўлёнага ад Духа Святога

і народжанага з Панны Марыі,

Ты паслаў нам як Збаўцу і Адкупіцеля.

Ён, спаўняючы Тваю волю,

набыў для Цябе народ святы,

распасцёр на крыжы свае рукі,

каб смерць перамагчы і аб'явіць змёртвыхпаўстанне.

Таму з анёламі і з усімі святымі

мы праслаўляем Цябе,

разам з імі ўсклікаючы:

На заканчэнне прэфацыі ён зводзіць рукі і разам з народам спявае або гучным голасам кажа:

Святы, Святы, Святы, Пан Бог Усемагутны.

Неба і зямля поўныя хвалы Тваёй.

Гасанна на вышынях.

Благаслаўлены той, хто прыходзіць у імя Пана.

Гасанна на вышынях.

28. Святар, развёўшы рукі, кажа:

ГЦ.: Сапраўды, Божа, Ты Святы,

крыніца ўсялякай святасці.

У нядзелю

Таму ў аднасці з усімі Касцёлам

у першы дзень тыдня, калі Езус Хрыстус уваскрос

і спаслаў на Апосталаў Духа Святога,

праз Хрыста просім Цябе, усемагутны Божа, ♦

29. Зводзіць рукі і, трымаючы іх над дарамі, кажа:

УК.: Таму просім Цябе,

♦ асвяці гэтыя дары расою Духа Твайго,

зводзіць рукі, робіць знак крыжа над хлебам і келіхам, кажучы:

каб яны сталіся для нас Целам + і Крывёю
нашага Пана Езуса Хрыста.

Зводзіць рукі.

30. У наступных формулах словы Хрыста трэба вымаўляць выразна і старанна, як таго патрабуе іх сутнасць.

Ён, калі дабравольна выдаў сябе на мукі,

бярэ хлеб, трымае яго крыху ўзнятым над алтаром і працягвае:

узяў хлеб і, падзяку Табе складаючы, ламаў
і раздаваў сваім вучням, кажучы:

крыху нахіляецца

БЯРЫЦЕ І ЕШЦЕ З ГЭТАГА ЎСЕ:
БО ГЭТА ЁСЦЬ ЦЕЛА МАЁ,
ЯКОЕ ЗА ВАС БУДЗЕ ВЫДАНА.

Паказвае кансэкрваную Гостыю народу, кладзе яе на патэну і, уклечыўшы, адаруе.

31. Потым працягвае:

Падобным чынам па вячэры

бярэ келіх, трымае яго крыху ўзнятым над алтаром і працягвае:

узяў келіх,
зноў Табе падзяку складаючы,
падаў сваім вучням, кажучы:

крыху нахіляецца

БЯРЫЦЕ І ПІЦЕ З ЯГО ЎСЕ:
БО ГЭТА ЁСЦЬ КЕЛІХ КРЫВІ МАЁЙ
НОВАГА І ВЕЧНАГА ЗАПАВЕТУ,
ЯКАЯ ЗА ВАС І ЗА МНОГІХ БУДЗЕ ПРАЛІТА
ДЗЕЛЯ АДПУШЧЭННЯ ГРАХОЎ.
ГЭТА ЧЫНІЦЕ НА МАЮ ПАМЯЦЬ.

Паказвае келіх народу, ставіць яго на карпарал і, уклечыўшы, адаруе.

32. Потым кажа:

ГЦ.: Гэта вялікая таямніца веры.

Народ адказвае:

Абвяшчаем смерць Тваю, Пане Езу,

вызнаём Тваё ўваскрасенне
і чакаем Твайго прыйсця ў хвале.

33. Потым, развёўшы рукі, святар кажа:

УК.: Успамінаючы смерць
і змёртвыхпаўстанне Твайго Сына,
ахвяруем Табе, Пане,
хлеб жыцця і келіх збаўлення,
дзякуючы, што ўчыніў нас годнымі
стаяць перад Табою і служыць Табе.
Пакорна молім Цябе,
каб усіх нас, прымаючых Цела і Кроў Хрыста,
Дух Святы сабраў у адно.

ІК.: Памятай, Пане, пра Касцёл Твой,
рассеяны па ўсім свеце,
удасканалы яго ў любові
разам з папам нашым **Н.**,
біскупам нашым **Н.***
і ўсім духавенствам.

У Імшах за памерлых можна дадаць:

2К.: Памятай пра слугу Твайго (Тваю) **Н.**,
якога (якую) Ты (сёння) паклікаў да сябе з гэтага свету.
Дазволь яму (ёй),
які стаў (якая стала) праз хрост падобным (падобнаю)
у смерці да Твайго Сына,
таксама ўдзельнічаць у Яго ўваскрасенні. ♦

2К.: ♦ Памятай таксама пра братоў і сяцёр нашых,
якія паснулі ў надзеі на ўваскрашэнне,
і пра ўсіх, хто ў Тваёй ласцы адышоў з гэтага свету,
і дазволь ім убачыць святло аблічча Твайго.
Просім Цябе, змілуйся над усімі намі,
каб мы заслужылі ўдзел у жыцці вечным
у еднасці з Найсвяцейшай Багародзіцай Паннай Марыяй,
са святымі Апосталамі і ўсімі святымі,
якія спрадвеку падабаліся Табе,
каб з імі і мы хвалілі і праслаўлялі Цябе

зводзіць рукі

праз Сына Твайго, Езуса Хрыста.

34. Бярэ патэну з Гостыяй і келіх, крыху ўздымае іх і кажа:

УК.: Праз Хрыста, з Хрыстом і ў Хрысце,
Табе, Божа, Ойча ўсемагутны,
у еднасці Духа Святога
ўся пашана і хвала праз усе вякі вечныя.

Народ адказвае:

Амэн.

Калі народ адкажа Амэн, святар ставіць патэну і келіх на карпарал.

АБРАД КАМУНІІ

МАЛІТВА ПАНСКАЯ

35. Святар, звёўшы рукі, кажа:

Памятаючы збавенныя заповедзі,
і Божым настаўленнем навучанья,
асмельваемся казаць:

У перыяд Адвэнту

Бог так палюбіў нас, што спаслаў нам як Збавіцеля
свайго Адзінароднага Сына, таму асмельваемся казаць:

У перыяд Нараджэння Пана

Сын Божы стаўся чалавекам,
каб мы маглі стаць дзецьмі Божымі,
таму, поўныя ўдзячнасці, асмельваемся казаць:

У перыяд Вялікага посту

Просім Айца Нябеснага, каб адпусціў нам грахі
і захаваў нас ад злога:

У Велікодны перыяд

Называемся дзецьмі Божымі і імі з'яўляемся,
таму асмельваемся казаць:

У Звычайны перыяд

Молімся да Айца Нябеснага,
як нас навучыў Езус Хрыстус:

Разводзіць рукі і разам з народамі працягвае:

Ойча наш, каторы ёсць у небе,
свяціся імя Тваё,

прыйдзі Валадарства Тваё,
будзь воля Твая як у небе, так і на зямлі.
Хлеба нашага штодзённага дай нам сёння
і адпусці нам правіны нашы,
як і мы адпускаем вінаватым нашым,
і не ўводзь нас у спакусу,
але збаў нас ад злога.

36. *З разведзенымі рукамі святар адзін працягвае:*

Просім Цябе, Пане, збаў нас ад усяго злога,
дай ласкава супакой у дні нашыя,
дапамажы нам у міласэрнасці Тваёй,
каб мы былі заўсёды вольныя ад граху
і, захаваныя ад усялякага неспакою,
чакалі спаўнення шчаслівай надзеі
і прыйсця Збаўцы нашага Езуса Хрыста.

Зводзіць рукі.

Народ завяршае малітву, адказваючы:

Бо Тваё валадарства
і моц, і хвала на векі.

АБРАД СУПАКОЮ

37. *Пасля, развёўшы рукі, святар гучным голасам кажа:*

Пане Езу Хрыстэ, Ты сказаў апосталам Тваім:
Супакой пакідаю вам, супакой Мой даю вам.
Просім, не зважай на грахі нашыя,
але на веру Касцёла Твайго
і будзь ласкавы згодна з Тваёй воляй
адарыць яго супакоем і еднасцю.

Зводзіць рукі.

Які жывеш і валадарыш на векі вечныя.

Народ адказвае:

АМЭН.

38. *Святар, павярнуўшыся да народу, разводзіць і зводзіць рукі, пры гэтым кажучы:*

Супакой Пана няхай заўсёды будзе з вамі.

Народ адказвае:

І з духам тваім.

39. *Потым, паводле абставінаў, дыякан або святар кажа:*

Перадайце бліжняму знак супакою.

Усе паводле мясцовага звычаю перадаюць адзін аднаму знак супакою, адзінства і любові. Святар перадае знак супакою дыякану або прыслугоўваючаму.

ЛАМАННЕ ХЛЕБА

40. Потым святар бярэ Гостыю, ламае яе над патэнай і часцінку апускае ў келіх, ціха кажучы:

Гэтае паяднанне Цела і Крыві Пана нашага Езуса Хрыста
няхай дапаможа нам, прымаючым Яго,
дасягнуць жыцця вечнага.

41. У гэты час народ спявае або прамаўляе:

Баранку Божы, які бярэш на сябе грахі свету,
змілуйся над намі.

Баранку Божы, які бярэш на сябе грахі свету,
змілуйся над намі.

Баранку Божы, які бярэш на сябе грахі свету,
адары нас супакоем.

Калі ламанне хлеба працягваецца далей, гэты спеў можа паўтарацца некалькі разоў. Але заканчваецца ён словамі адары нас супакоем.

42. Затым святар, звёўшы рукі, ціха кажа:

Пане Езу Хрыстэ, Сыне Бога жывога,
Ты па волі Айца
пры садзеянні Духа Святога
праз сваю смерць даў жыццё свету:
праз гэтае Найсвяцейшае Цела Тваё і Кроў
вызвалі мяне ад усіх маіх правінаў і ад усяго злага.
Учыні, каб я заўсёды трымаўся запаведзяў Тваіх
і не дапусці, каб я адышоў ад Цябе.

КАМУНІЯ

43. Святар уклэнчвае, бярэ Гостыю і, трымаючы яе крыху ўзнятай над патэнаю або над келіхам, павярнуўшыся да народу, гучным голасам кажа:

Вось Баранак Божы, вось той, хто бярэ на сябе грахі свету.
Благаслаўлёныя пакліканыя на вячэру Ягоную.

І разам з народамі дадае:

Пане, я не варты, каб Ты ўвайшоў да мяне,
але скажы толькі слова, і будзе здароўлена душа мая.

44. Павярнуўшыся да алтара, святар ціха кажа:

Цела Хрыста няхай захавае мяне на жыццё вечнае.

І з пашанаю прымае Цела Хрыста.

Потым бярэ келіх і ціха кажа:

Кроў Хрыста няхай захавае мяне на жыццё вечнае.

І з пашанаю прымае Кроў Хрыста.

45. Пасля гэтага бярэ патэну або цыборый, падыходзіць да тых, хто будзе прымаць Камунію, і, паказваючы кожнаму з іх крыху ўзнятую Гостыню, кажа:

Цела Хрыста.

Той, хто прымае Камунію, адказвае:

Амэн.

І прымае Камунію.

Гэтак жа робіць і дьякан, калі ён удзяляе Камунію.

46. Калі Камунія ўдзяляецца ў дзвюх постацях, захоўваецца абрад, апісаны ў Агульных уводзінах да Рымскага Імшала, №№ 281-287.

47. У той час, калі святар прымае Цела Хрыста, пачынаецца спеў на Камунію.

48. Калі ўдзяленне Камуніі скончыцца, святар, дьякан ці акаліт пурыфікуе патэну над келіхам і сам келіх. Падчас пурыфікацыі святар ціха кажа:

**Пане, тое, што мы вуснамі прынялі,
няхай успрынем чыстай душою,
каб сталася для нас з часовага дару
лекам на жыццё вечнае.**

49. Пасля гэтага святар можа вярнуцца да свайго месца.

Пэўны час можна захоўваць сакральнае маўчанне або спяваць ці прамаўляць псалм або іншы спеў хвалы ці гімн.

МАЛІТВА ПАСЛЯ КАМУНІІ

50. Потым, стоячы пры алтары ці каля свайго месца, святар, павярнуўшыся да народу, са звездзенымі рукамі кажа:

Молімся.

Калі не было маўчання адразу пасля Камуніі, усе разам са святаром пэўны час ціха моляцца. Потым святар, развёўшы рукі, гаворыць малітву пасля Камуніі, на заканчэнне якой народ адказвае:

Амэн.

АБРАД ЗАКАНЧЭННЯ

51. Калі ёсць патрэба, робяцца кароткія паведамленні для народу.

52. Потым адбываецца рассяланне. Святар, павярнуўшыся да народу, з разведзенымі рукамі кажа:

Пан з вамі.

Народ адказвае:

І з духам тваім.

Святар благаслаўляе народ са словамі:

**Няхай благаславіць вас Бог усемагутны,
Айцец і Сын, + і Дух Святы.**

Народ адказвае:

Амэн.

53. Потым дьякан або сам святар, звёўшы рукі і павярнуўшыся да народу, кажа:
Ідзіце ў супакоі Хрыста.

Народ адказвае:

Дзякуем Пану Богу.

54. Потым святар цалуе алтар, як і на пачатку Імшы. Пасля гэтага разам з прыслугоўваючымі, зрабіўшы нізкі паклон, адыходзіць.

55. Калі непасрэдна пасля Імшы наступае іншае літургічнае дзеянне, абрад заканчэння прапускаецца.

ПАНТЫФІКАЛЬНАЕ БЛАГАСЛАЎЛЕННЕ

56. На заканчэнне пантыфікальнай Імшы цэлебрант ускладае мітру і з разведзенымі рукамі кажа:

Пан з вамі.

Н.: І з духам тваім.

Няхай імя Пана будзе благаслаўлёна.

Н.: Цяпер і наўсёгды.

Дапамога наша — у імені Пана.

Н.: Які стварыў неба і зямлю.

Затым цэлебрант, узяўшы пастарал, калі ён ужываецца, кажа:

Няхай благаславіць вас Бог усемагутны,

і, тройчы робячы над народамі знак крыжа, дадае:

Айцец + і Сын, + і Дух + Святы.

Н.: АМЭН.